

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

18 ianuarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte - Petru Ursache

judcători - Ghenadie Nicolaev și Petru Moraru,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul adjunct-interimar din Procuratura de circumscripție Chișinău, Sergiu Ciobanu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 septembrie 2016, în cauza penală în privința lui

Cioban Antonina Dumitru, *născută la 06 februarie 1975, originară și domiciliată în s. Pîrîta, r-nul Dubăsari*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 21.06.2016 — 29.06.2016;

Instanța de apel: 18.08.2016 — 20.09.2016;

Instanța de recurs: 30.11.2016 — 18.01.2017.

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Dubăsari din 29 iunie 2016, *pronunțată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală*, **Cioban Antonina Dumitru** a fost recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (1) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 100 (una sută) ore.

Demersul procurorului privind încasarea din contul inculpatei Cioban Antonina în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în sumă de 57 lei, pentru efectuarea expertizei a fost respins ca neîntemeiat.

Corpul delict, care se păstra la IP Dubăsari - o bucată de lemn s-a dispus de a fi nimicit.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Cioban Antonina Dumitru, la data de 21.05.2016, aproximativ la ora 17:00, aflându-se la domiciliul său, situat în s. Pîrîta, r-nul Dubăsari, în care locuiește împreună cu tatăl său, Dimitriev Dumitru Victor, născut la 07.11.1950, cu scopul provocării suferințelor fizice

ultimului, numindu-l cu cuvinte necenzurate, a aplicat în privința lui violență fizică, manifestată prin faptul că l-a lovit cu o bucată de lemn în regiunea frontală dreaptă a capului, cauzându-i plagă alungită pe cap cu dimensiunile de 4,2x0,2 cm, care conform raportului de expertiză medico-legală nr. 159 D din 03.06.2016 duce la dereglarea sănătății de scurtă durată și se califică ca vătămarea ușoară.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie dispusă încasarea din contul lui Cioban Antonina Dumitru în bugetul de stat 57 lei pentru expertiza medico-legală executată de Secția medico-legală din or. Criuleni, precum și să fie modificată partea descriptivă a hotărârii atacate, cu indicarea că corpul delict urmează a fi nimicit, considerînd că, prima instanță urma să încaseze cheltuielile judiciare din contul inculpatei Cioban Antonina Dumitru, deoarece cheltuielile solicitate nu cad sub incidența art. 229 alin. (2) Cod de procedură penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 septembrie 2016, apelul declarat a fost admis, casată parțial sentința în partea soluționării sorții corpului delict, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

Corpul delict, care se păstra la IP Dubăsari - o bucată de lemn s-a dispus de a fi nimicit.

În rest, celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

5. În partea motivatoare a deciziei adoptate, instanța de apel a reținut că potrivit prevederilor art. 229 alin. (1), (2) și (3) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului. Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeuri de nereabilitare. Instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.

În corespundere cu prevederile art. 227 alin. (1) Cod de procedură penală cheltuieli judiciare sînt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal.

Potrivit alin. (3) al aceleiași norme cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Astfel, instanța de apel a conchis că aliniatul (3) al normei indicate este o normă generală și nu obligă statul să suporte cheltuielile, ci să le achite la momentul necesar pentru a facilita operativitatea acțiunilor organului de urmărire penală și pentru a nu

condiționa termenul rezonabil prin încasarea cheltuielilor judiciare de la părțile în proces.

Totuși, Codul de procedură penală prevede unele situații și împrejurări, în prezența cărora, cheltuielile judiciare sunt suportate de către stat și nici într-un caz de către inculpat.

Prin urmare, conform prevederilor art. 143 Cod de procedură penală, intitulat „*Cazurile când efectuarea expertizei este obligatorie*: (1) Expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea: 1) cauzei morții; 2) gradului de gravitate și a caracterului vătămărilor integrității corporale;... (2) Plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

Avînd în vedere norma expusă, instanța de apel a reținut că solicitarea acuzatorului de stat nu este motivată, nu are suport juridic legal, și prin urmare, a conchis că prima instanță corect a respins demersul procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatei Cioban Antonina Dumitru.

De asemenea, instanța de apel a constatat că prima instanță, în pct. 10 al sentinței pronunțate a indicat următoarele: „*J[^]a soluționarea chestiunii cu privire la corpurile delict care se păstrează la IP Dubăsari, în conformitate cu art. 162 CPP, o bucată de lemn, urmează a fi restituite după apartenență proprietarului*”, însă în dispozitivul sentinței instanța de judecată a determinat altă soartă a corpului delict și anume: „*Corpul delict, care se păstrează la IP Dubăsari - o bucată de lemn - de nimicit*”.

Astfel, instanța de apel, ținînd cont de opinia acuzatorului de stat și normele art. 162 Cod de procedură penală a considerat că este evident că soarta corpului delict indicată în dispozitiv constituie o soluție corectă și respectiv, în partea descriptivă a sentinței, prima instanță eronat a determinat că corpul delict urmează să fie restituit după apartenență proprietarului, din care cauză a fost necesar de casat sentința doar în partea soluționării sortii corpului delict, cu dispunerea concluziei la pct. 10 a sentinței -corpul delict urmează a fi nimicit.

6. Împotriva deciziei a declarat recurs ordinar *procurorul*, care invocînd temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului declarat, recurentul a invocat că soluția instanțelor de fond de a refuza încasarea cheltuielilor de judecată contravine normelor procesual-penale în vigoare.

Astfel, potrivit prevederilor art. 227 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal.

Potrivit alin. (3) al aceleiași norme, cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate. Aliniatul (3) al normei citate este o normă generală și nu obligă statul să suporte cheltuielile, ci să le achite la momentul necesar pentru a facilita operativitatea acțiunilor organului de urmărire

penală și pentru a nu condiționa termenul rezonabil prin încasarea cheltuielilor judiciare de la părțile în proces. Totodată, legislatorul a expus suficient de clar în art. 229 Cod de procedură penală obligativitatea suportării cheltuielilor judiciare de către condamnat.

Astfel, consideră că în situația când art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală stipulează expres că inculpatul suportă cheltuielile judiciare, soluția instanțelor judecătorești de a respinge încasarea acestor cheltuieli este incorectă.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat, or în vederea acestei statuări se expun următoarele considerente de fapt și de drept.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat, împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

Reieșind din textul recursului declarat, Colegiul penal constată că recurentul critică decizia instanței de apel în latura civilă a acesteia, prin care s-a respins demersul înaintat de acuzatorul de stat cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 57 lei, din contul lui Cioban Antonina.

Astfel, în privința acestor alegații Colegiul penal conchide că acestea sunt neîntemeiate și explică următoarele.

Dispoziția art. 143 alin. (1) Cod de procedură penală prevede că expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu pentru constatarea circumstanțelor enumerate în aliniatul nominalizat, inclusiv și în cazul când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză (art. 143 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală).

Tot aici, Colegiul penal consideră necesar de a face trimitere la prevederile alin. (2) art. 143 Cod de procedură penală, care stipulează că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul bugetului de stat.

Drept urmare celor reflectate mai sus, este de menționat că în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat.

Astfel, se reține că expertiza medico-legală a fost ordonată de către organul de urmărire penală în vederea constatării gradului vătămarilor cauzate părții vătămate Dimitriev Dumitru Victor în urma săvîrșirii infracțiunii de către inculpata Cioban Antonina, constituind acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina părții acuzării.

În sensul dat, Colegiul penal constată faptul că cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, prin numirea efectuării expertizelor judiciare, reprezintă cheltuieli judiciare ce urmează a fi achitate din bugetul de stat.

Prin urmare, sunt corecte concluziile instanțelor de fond referitoare la respingerea demersului înaintat de partea acuzării privind încasarea de la Cioban

Antonina a sumei de 57 de lei, cu titlu de cheltuieli suportate pentru efectuarea expertizei medico-legale, just fiind reținute în acest sens prevederile art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală.

Sub aspectele enunțate, Colegiul penal este solidar cu soluția instanței de apel și conchide că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărîrea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, iar din aceste considerente recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul adjunct-interimar din Procuratura de circumscripție Chișinău, Sergiu Ciobanu împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 septembrie 2016, în cauza penală în privința lui **Cioban Antonina Dumitru**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 17 februarie 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Ghenadie Nicolaev

Petru Moraru